

PREDSTAVITVENI ZBORNIK MAGISTRSKEGA DVOPREDMETNEGA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA DRUGE STOPNJE *POLONISTIKA*

1. PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU

Drugostopenjski magistrski dvopredmetni študijski program *Polonistika* traja 2 leti, obsega 60 ECTS od skupnih 120 ECTS dvopredmetne povezave.

2. TEMELJNI CILJI PROGRAMA IN SPLOŠNE KOMPETENCE, KI SE PRIDOBIMO S PROGRAMOM

Drugostopenjski program *Polonistika* je zasnovan kot nadgradnja prvostopenjskega programa in omogoča pridobitev poglobljenega znanja, usposobljenosti ali zmožnosti, ki ustrezajo splošnim oz. predmetnospecifičnim kompetencam magistra/-ice polonistike. Z drugostopenjskim programom si diplomanti polonistike pridobijo široko in temeljno humanistično izobrazbo tako na teoretični kot uporabni ravni ter poglobljeno znanje na področju poljske zgodovine, književnosti, kulture in specifična filološka znanja na jezikovnem področju. Program usposablja za zahtevne ustvarjalne naloge in potrebe, predvsem pa za samostojno delo na področju raziskovanja, prevajanja, literarne in znanstvene kritike, interdisciplinarnih povezav v širšem medkulturnem prostoru.

Diplomant/ka polonistike si pridobi naslednje splošne kompetence:

- sposobnost analitičnega in sintetičnega ter logičnega in kritičnega razmišljanja;
- sposobnost kritičnega branja, vrednotenja in interpretacije raznovrstnih besedil;
- sposobnost strokovnega in koherentnega izražanja tako v pisni kot v ustni obliki;
- sposobnost suverena nastopanja v javnosti;
- sposobnost izvajanja samostojnih raziskav in inovativne uporabe znanstvenih metod;
- sposobnost strokovnega zbiranja, selekcioniranja in obdelave gradiva;
- dobro poznavanje in ustrezna uporaba znanstvenega aparata;
- pripravljenost za stalno izpopolnjevanje in nadgrajevanje pridobljenega znanja;
- sposobnost pravilnega ocenjevanja lastnih in tujih zmožnosti ter sposobnosti;
- odprtost za alternativne poglede in rešitve;
- spretno prenašanje usvojenega znanja in sposobnosti v prakso ter na druga problemska področja;
- samostojno iskanje novih virov znanja na strokovnem in znanstvenem področju;
- poznavanje in uporaba sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije;
- sposobnost pridobivanja, koncipiranja in vodenja projektov;
- pripravljenost za sodelovanje v mednarodnih raziskovalnih projektih;
- osnovna razgledanost na širšem področju zahodnoslovanskih (češkega in slovaškega) jezikov, kultur in književnosti.

3. PREDMETNIK S KREDITNIM VREDNOTENJEM ŠTUDIJSKIH OBVEZNOSTIH PO ECTS IN OPREDELITVIJO DELEŽA IZBIRNOSTI V PROGRAMU

1. semester										
Za p. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pre d.	Se m.	Vaj e	Klinič ne vaje	Druge obl. š.			
1	Izbrana poglavja iz sodobne srednjeevropske zgodovine	doc. dr. Bojan Balkovec	30	-	-	-	-	60	90	3
2	Jezikovna kultura	izr. prof. dr. Maria Wtorkowska	15	-	30	-	-	75	120	4
3	Poljski sodobni roman	izr. prof. Nikolaj Jež	30	-	15	-	-	75	120	4
4	Medjezikovno posredovanje in kultura 1: poljski jezik	izr. prof. dr. Maria Wtorkowska	-	-	60	-	-	60	120	4
SKUPAJ			75	0	105	0	0	270	450	15
DELEŽ			16,7 %		23,3 %			60 %	100 %	

2. semester										
Za p. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred .	Se m.	Vaj e	Klinič ne vaje	Druge obl. š.			
5	Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja	izr. prof. dr. Petra Stankovska izr. prof. dr. Maria Wtorkowska	15	15				60	90	3
6	Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih	izr. prof. dr. Niko Jež doc. dr. Erik Gilk	30	-	15	-	-	45	90	3
7	Uporabna slovenščina	izr. prof. dr. Hotimir Tivadar	-	30	-	-	-	60	90	3
8	Medjezikovno posredovanje in kultura 2: poljski jezik	izr. prof. dr. Maria Wtorkowska	-	-	60	-	-	30	90	3
9	Strokovni izbirni predmet programa 1		30	-	-			60	90	3

	ali Zunanji izbirni predmet*									
SKUPAJ		75	45	75	0	0	255	450	15	
DELEŽ		16,7 %	10 %	16,7 %			56,7 %	100 %		

* V ta sklop sodijo izbirni predmeti, navedeni v spodnji tabeli, študent pa lahko izbere tudi katerikoli predmet iz ponudbe zunanjih izbirnih predmetov.

OPOZORILO ŠTUDENTOM: Nekateri predmeti, ki so na voljo v letnem semestru prvega letnika kot Izbirni strokovni predmet in so v predmetniku obarvani, se na matičnih programih oddelkov, ki nam jih ponujajo, izvajajo v zimskem semestru. Izbrani predmet študent tako posluša v zimskem semestru.

Strokovni izbirni predmet programa 1											
Za p. št.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	EC TS	
			Pre d.	Se m.	Vaj e	Klini čne vaje	Druge obl. š.				
1	Arealni vidiki slovanskih jezikov/ Primerjalna skladnja slovanskih jezikov*	doc. dr. Matej Šekli/ doc. dr. Vanda Babič	15	15	-	-	-	60	90	3	
2	Ekolingvistika in slovenski medijski prostor	izr. prof. dr. Hotimir Tivadar	30		-	-	-	60	90	3	
3	Literatura in mediji	izr. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol	30	-	-			60	90	3	
4	Cerkvena slovanščina – vzhodnoslovanska redakcija/ Cerkvena slovanščina – južnoslovanske redakcije*	doc. dr. Vanda Babič	15	15				60	90	3	
5	Teorija literarnega diskurza	red. prof. dr. Marko Juvan	30	-	-			60	90	3	
6	Sodobna makedonska književnost	izr. prof. dr. Namita Subioto	15	15	-			60	90	3	
7	Osnove gornje in dolnje lužiške srbščine	doc. dr. Matej Šekli			30			60	90	3	
8	Češka in slovaška starejša književnost	doc. dr. Erik Gilk	15					75	90	3	
9	Interpretacija literarnih besedil: slovaška proza 20. stoletja	doc. dr. Erik Gilk	15					75	90	3	
10	Razvoj češkega jezika v teoriji in praksi	izr. prof. dr. Petra Stankovska	15					75	90	3	
11	Stilistika slovaškega jezika	izr. prof. dr. Jozef Pallay	15					75	90	3	
12	Specialna področja	red. prof. dr. Špela		30				60	90	3	

	prevajanja: Prevajalske tehnologije	Vintar								
13	Specialna področja prevajanja: Terminologija	red. prof. dr. Špela Vintar	30					60	90	3
14	Specialna področja prevajanja: Podnaslavljanje	doc. dr. Silvana Orel Kos	30					60	90	3
15	Specialna področja prevajanja: Pravno prevajanje	red. prof. dr. Nike Kocijančič Pokorn	30					60	90	3
16	Specialna področja prevajanja: Prevajanje umetnostnih besedil	red. prof. dr. Nike Kocijančič Pokorn	30					60	90	3
17	Poklicni vidiki prevajanja	red. prof. dr. Špela Vintar, izr. prof. dr. David Limon	30					60	90	3
SKUPAJ			30	0	0	0	0	60	90	3

*Vsako leto se zaradi cikličnosti izvaja eden izmed dveh ponujenih predmetov – študentje izberejo tistega, ki je v danem študijskem letu razpisan.

PREDMETI SE IZVAJAJO V ZIMSKEM SEMESTRU.

3. semester										
Za p. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sa m. del o štud enta	Ure skup aj	ECT S
			Pre d.	Se m.	Vaj e	Klinič ne vaje	Druge obl. š.			
10	Stilistika poljskega jezika v teoriji in praksi*	izr. prof. dr. Maria Wtorkowska	15	-	30	-	-	75	120	4
11	Poljska dramatika*	izr. prof. Niko Jež	15	-	15	-	-	90	120	4
12	Medjezikovno posredovanje in kultura 3: poljski jezik	izr. prof. dr. Maria Wtorkowska			60			60	120	4
13	Strokovni izbirni predmet programa 2: magistrski seminar**	izr. prof. dr. Maria Wtorkowska izr. prof. dr. Niko Jež	-	30	-	-	-	60	90	3
SKUPAJ			30	30	105	0	0	285	450	15
DELEŽ			6,7 %	6,7 %	23,3 %			63,3 %	100 %	

*V letu 2019/2020 se ne izvajata (Stilistika poljskega jezika v teoriji in praksi se ciklično izvaja s predmetom Jezikovna kultura, Poljska dramatika se ciklično izvaja s Poljskim sodobnim romanom).

** V ta sklop sodita izbirna magistrska seminarja: Magistrski seminar iz jezika in Magistrski seminar iz književnosti.

Strokovni izbirni predmet programa 2: magistrski seminar										
Za p. št.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pre d.	Se m.	Vaj e	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1	Magistrski seminar iz jezika	izr. prof. dr. Maria Wtorkowska	-	30	-	-	-	60	90	3
2	Magistrski seminar iz književnosti	izr. prof. dr. Niko Jež	-	30	-	-	-	60	90	3
SKUPAJ			0	30	0	0	0	60	90	3

4. semester										
Za p. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pre d.	Se m.	Vaj e	Klinične vaje	Druge obl. š.			
13	Magistrsko delo	izr. prof. dr. Maria Wtorkowska izr. prof. dr. Nikolaj Jež	-	-	-	-	-	450	450	15
SKUPAJ			0	0	0	0	0	450	450	15
DELEŽ								25 %	25 %	

OPOMBA K PREDMETNIKU

Ker se študentom, ki za svoj študij izberejo kombinacijo dveh zahodnoslovanskih programov (Češki jezik in književnost, Polonistika, Slovakistika), nekateri obvezni predmeti podvajajo, namesto podvojenih predmetov na eni smeri izberejo izbirni predmet s seznama Strokovni izbirni predmet 1. Če se zaradi cikličnosti kateri od teh predmetov ne bi izvajal oziroma ponudba s tega seznama ne bi zadostovala, lahko izberejo tudi splošni izbirni predmet iz košarice FF.

Delež izbirnosti po letnikih (razmerje med ECTS točkami, ki jih študent pridobi z obveznimi in izbirnimi vsebinami)

Letnik	Obvezne vsebine	Izbirne vsebine	Praktično usposabljanje	Diplomska/magistrska naloga ali doktorska disertacija
1. letnik	27 (45 %)	3 (5 %)	0	
2. letnik	12 (20 %)	3 (5 %)	0	15 (25 %)
Skupaj	39 (65 %)	6 (10 %)	0	15 (25 %)

4 POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

V dvopredmetni študijski program druge stopnje se lahko vpiše, kdor je končal:

- **prvostopenjski univerzitetni študijski program Polonistika (bolonjski triletni program);**
- **drug prvostopenjski univerzitetni program sorodne smeri, ovrednoten s 180 ECTS;** kandidat mora izkazati ustrezno znanje poljskega jezika. Glede na smer opravljenega prvostopenjskega študija mu Katedra za poljski jezik in književnost (Oddelek za slavistiko FF) določi obseg in število izpitov;
- **katerega koli od drugih prvostopenjskih univerzitetnih študijskih programov z drugih strokovnih področij****
- **visokošolski strokovni študijski program po starem programu z drugih strokovnih področij;** **če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za študij na drugi stopnji; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo do 60 ECTS.

Kandidat oz. kandidatka lahko predpisane obveznosti opravi med študijem na prvi stopnji, v programih za izpopolnjevanje ali z opravljanjem diferencialnih izpitov pred vpisom v študijski program druge stopnje. V primeru izvedbe izpitov se le-ti opravijo iz temeljnih predmetov 5. in 6. semestra (3. letnik) prvostopenjskega študijskega programa Polonistika.

Vsaka prošnja se obravnava individualno, individualno se določita tudi obseg in vsebina dodatnih študijskih obveznosti iz temeljnih predmetov, bistvenih za študij na drugi stopnji.

V skladu s Statutom Univerze v Ljubljani pogoje za vpis na študij za pridobitev izobrazbe izpolnjuje tudi, **kdor je končal enakovredno izobraževanje v tujini.** Postopek vodi pooblaščen osebja Univerze v Ljubljani, vsebinsko pa o priznavanju v tujini pridobljene izobrazbe odloča senat članice oziroma univerze skladno s Statutom UL.

Če bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati izbrani po naslednjih merilih:

- uspeh pri študiju prve stopnje Polonistike ali Zahodnoslovanskih študijev oz. sorodnega programa s področja humanistike, in sicer povprečna ocena 40 %, ocena diplomskega dela ali/in diplomskega izpita 30 %
- uspeh pri temeljnem jezikoslovnem oziroma književnem predmetu v 3. letniku programa Polonistika prve stopnje: Leksikologija in Poljska književnost od modernizma do postmodernizma (obseg predmetov Poljska književnost od modernizma do postmodernizma I in II) 30 %

Predvideno število vpisnih mest je 10, število vpisnih mest izrednega študija je 2.

5. MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJ IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM

Določila o priznavanju znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program, se smiselno upoštevajo tudi pri priznavanju znanj in spretnosti, pridobljenih med študijem, v kolikor je v obliki učnega sporazuma to dogovorjeno vnaprej.

Po magistrskih dvopredmetnih študijskih programih druge stopnje se lahko kandidatom in kandidatkam priznavajo tudi znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim z dvopredmetnim študijskim programom.

Postopek priznavanja neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je v celoti usklajen s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejetem 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolio, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Vloga za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti mora vsebovati:

- spričevala,
- druge listine (različni dokumenti, ki jih izda delodajalec in dokazujejo izkušnje, potrdila o udeležbi na seminarjih in usposabljanjih ipd.),
- portfolio, v katerem kandidat pripravi svojo biografijo s podatki o izobrazbi, o zaposlitvah ter drugih izkušnjah in znanjih, ki jih je pridobil v preteklosti,
- druga dokazila (izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela kandidatov; projekti, izumi, patenti ipd).

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih pa morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov oz. študentk odloča o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti Filozofska fakulteta na predlog posameznih oddelkov. Ob tem upošteva Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejet 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani, druge določbe Statuta Univerze v Ljubljani ter Pravila Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

6. NAČINI OCENJEVANJA

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, seminarske naloge, projektne naloge, portfolio in drugo.

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so zapisani za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica je od 6–10 (pozitivno) ter 5 (negativno):

- 10 - izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
- 9 - zelo dobro znanje z manjšimi napakami
- 8 - dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
- 7 - dobro znanje z več pomanjkljivostmi
- 6 - znanje ustreza le minimalnim kriterijem
- 5 - znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

7. POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

7.1 Pogoji za napredovanje v višji letnik

Pogoji za napredovanje po programu so usklajeni s Statutom Univerze v Ljubljani:

V skladu s sklepom Senata Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (**z dne 10. 1. 2017 in 24. 1. 2017**) se študent lahko vpiše v višji letnik, če je do izteka študijskega leta opravil vse obveznosti, določene s študijskim programom za vpis v višji letnik.

Izjemoma lahko študent zaprosi za vpis v višji letnik, če ima opravljene obvezne vsebine v skladu s študijskim programom in minimalni obseg kreditnih točk tekočega letnika 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT) ter ima izkazane upravičene razloge. Upravičeni razlogi so npr.: starševstvo, daljša bolezen študenta, izjemne družinske in socialne okoliščine, priznan status osebe s posebnimi potrebami, aktivno sodelovanje na vrhunskih strokovnih, kulturnih in športnih prireditvah ter aktivno sodelovanje v organih univerze.

Študent mora izkazati povezavo, da je ta razlog iz prejšnjega odstavka neposredno vplival na izpolnjevanje študijskih obveznosti, o čemer presoja Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje. Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

7.2 Pogoji za ponavljanje letnika

V skladu s Statutom Univerze v Ljubljani lahko študent, ki ni opravil vseh obveznosti, določenih s študijskim programom za vpis v višji letnik, enkrat ponavlja letnik v skladu z zakonom, če je izpolnil pogoje za ponavljanje, predpisane s študijskim programom. Pogoj za ponavljanje letnika so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25 % skupnega števila KT za posamezni letnik).

8. POGOJI ZA PREHAJANJE MED ŠTUDIJSKIMI PROGRAMI

Prehode med programi urejajo: Merila za prehode med študijskimi programi; Statut UL; Zakon o visokem šolstvu.

Prehodi med drugostopenjskimi študijskimi programi

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 2. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa;

študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoji za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik študijskega programa.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

V skladu z Merili za prehode med študijskimi programi lahko študenti prehajajo tudi iz univerzitetnih (nebolonjskih) programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, na bolonjske študijske programe, pri čemer je prehod mogoč:

- le med študijskimi programi istih disciplin in
- če od kandidatovega zadnjega vpisa na univerzitetni študijski program, s katerega prehaja, nista minili več kot dve letni, vendar pa najkasneje do konca študijskega leta 2015/2016.

O izpolnjevanju pogojev za prehod in priznavanju obveznosti, na podlagi individualne prošnje kandidata/-tke in dokazil o opravljenih obveznostih, odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

V primeru, da ima študent/-tka opravljene obveznosti na tuji visokošolski instituciji, vloži vlogo za priznanje v tujini opravljenega izobraževanja na predpisanem obrazcu v skladu z Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja in veljavnim pravilnikom. Vlogi priloži predpisane dokumente.

9. NAČIN IZVAJANJA ŠTUDIJA

Študijski program se izvaja v obliki rednega in izrednega študija. Redni študij poteka v obliki predavanj, seminarjev in vaj. Izredni študij bo v skladu s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izrednem dodiplomskem študiju FF UL organiziran glede na število vpisanih študentov:

– če bo vpisanih študentov manj kot 5 bo izredni študij potekal v obliki konzultacij, ki bodo obsegale 30% študijskega programa po posameznih predmetih glede na redni študij. O urniku konzultacij bodo študenti obveščeni ob začetku študijskega leta.

10. POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA

Za dokončanje študijskega programa mora študent oz. študentka opraviti vse študijske obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 60 KT. Ker gre za dvopredmetni študijski program, mora študent oz. študentka za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini, v skupnem obsegu 60 KT, skupaj torej 120 KT.

11. POGOJI ZA DOKONČANJE POSAMEZNIH DELOV PROGRAMA

Študijski program ne predvideva možnosti posameznega zaključka delov programa.

12. ŠTUDIJSKO PODROČJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA PO KLASIFIKACIJI KLASIUS TER ZNANSTVENORAZISKOVALNA DISCIPLINA PO KLASIFIKACIJI FRASCATI

Opredelitev študijskega programa po KLASIUS-SRV:

ožja skupina vrst – raven: 17

podrobna skupina vrst – vrsta: 17003

Opredelitev študijskega programa po KLASIUS-P:

široko področje: 2

ožje področje: 22

podrobno področje: 222

nacionalno-specifično področje: 2229

Znanstvene discipline po klasifikaciji Frascati:

Za izvajanje predlaganega študijskega programa so relevantna naslednja raziskovalna področja, ki so že registrirana na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, to so:

6.00.00 – Humanistične vede

6.05.00 – Humanistične vede / Jezikoslovje

6.07.00 – Humanistične vede / Literarne vede

6.10.00 – Humanistične vede / Filozofija

6.06.00 – Humanistične vede / Kulturologija

5.01.03 – Družboslovne vede / Vzgoja, izobraževanje in šport / Specialna didaktika

13. RAZVRSTITEV V NACIONALNO OGRODJE KVALIFIKACIJ, EVROPSKO OGRODJE VISOKOŠOLSКИH KLASIFIKACIJ TER EVROPSKO OGRODJE KVALIFIKACIJ.

Raven SOK: 8

Raven EOK: 7

Raven EOVK: Druga stopnja

14. STROKOVNI NASLOV

Strokovni naslov diplomanta je magistrica polonistike (mag. pol.) in ... oz. magister polonistike (mag. pol.) in ..., pri čemer je polni naslov odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.

15. PODATKI O MOŽNOSTIH IZBIRNIH PREDMETOV IN MOBILNOSTI

Program predvideva strokovne izbirne in splošne izbirne predmete.

1. letnik, 1 splošni izbirni predmet ali strokovni izbirni predmet: 3 ECTS:

Arealni vidiki slovanskih jezikov, Primerjalna skladnja slovanskih jezikov, Ekolingvistika in slovenski medijski prostor, Literatura in mediji, Cerkevna slovanščina – Vzhodnoslovanska redakcija, Cerkevna slovanščina – Južnoslovanske redakcije, Teorija literarnega diskurza, Sodobna makedonska književnost, Osnove gornje in dolnje lužiške srbščine, Češka in slovaška starejša književnost, Interpretacija literarnih besedil: slovaška proza 20. stoletja, Razvoj češkega jezika v teoriji in praksi, Stilistika slovaškega jezika, Specialna področja prevajanja: Prevajalske tehnologije, Specialna področja prevajanja: Terminologija, Specialna področja prevajanja: Podnaslavljanje, Specialna področja prevajanja: Pravno prevajanje, Specialna področja prevajanja: Prevajanje umetnostnih besedil, Poklicni vidiki prevajanja

2. letnik, 1 strokovni izbirni predmet: 3 ECTS:

Magistrski seminar iz jezika, Magistrski seminar iz književnosti

Študent ima zaradi mobilnosti možnost v ta študijski program prenesti 10 KT iz obveznih ali izbirnih enot drugega ustreznega primerljivega programa.

Mobilnost študentov zagotavljajo meduniverzitetne, predvsem pa mednarodne pogodbe Erasmus, Ceepus, ki jih je fakulteta sklenila s šestimi poljskimi partnerskimi ustanovami, veliko možnosti za mobilnost daje tudi meddržavna pogodba.

16. KRATKE PREDSTAVITVE POSAMEZNIH PREDMETOV

1. letnik

Izbrana poglavja iz sodobne srednjeevropske zgodovine (3 ECTS)

Vsebina so različna vprašanja iz sodobne srednjeevropske zgodovine. To so vprašanja političnega, socialnega, gospodarskega in kulturnega razvoja srednjeevropske zgodovine od leta 1918 dalje. Zaradi lažjega razumevanja je potrebno ponekod poseči tudi v čas pred letom 1928. Zgodovinski

razvoj srednje Evrope je široko polje vprašanj, ki se začnejo z osnovnim vprašanjem, kaj je srednja Evropa. Historični razvoj srednje Evrope se razlikuje v njegovih posameznih delih od Češke na zahodu do Ukrajine na vzhodu ali Poljske in Belorusije na severu in nekdanjih ozemelj Jugoslavije na jugu. Rezultat različnega političnega razvoja in tradicije je različen kulturni razvoj v posameznih okoljih.

Jezikovna kultura (4 ECTS)

Razmejitev pojmov norma – kodifikacija, norma – raba. Razmerje med normo, jezikovnim sistemom in rabo. Jezikovna zvrstnost: norma knjižnega jezika in neknjižnih zvrsti. Merila za oblikovanje knjižnojezikovne norme. Načini in viri normiranja (jezikovni korpus kot sodobni jezikoslovni vir). Načela jezikovne »pravilnosti« - argumenti za in proti. Razvoj jezikovne norme poljskega knjižnega jezika in načela sodobne poljske knjižnojezikovne norme. Temeljni jezikovnokulturni pojmi: purizem, antipurizem, jezikovno načrtovanje (jezikovna kultura in jezikovna politika). Jezikovna kultura v vlogi kritičnega vrednotenja knjižnojezikovne norme, zlasti njene kodifikacije. Vloga lektoriranja besedil v okviru jezikovnokulturnih prizadevanj v poljskem prostoru. Klasifikacije jezikovnih napak.

Poljski sodobni roman (4 ECTS)

Zvrstna opredelitev romana in njegove vloge v razvoju nacionalne literature, njegove povezanosti z družbeno resničnostjo. Pregled razvojnih faz v povezanosti s specifikami poljskega literarnozgodovinskega procesa in njegova vloga v iskanju novega umetniškega izraza od formacije Mlade Poljske naprej. Opozicija do tradicionalnega tipa (zahodnoevropskega) romana (S. I. Witkiewicz), moderna iskanja v povezavi s statusom subjekta v moderni prozi in odnosa do resničnosti (B. Schulz, W. Gombrowicz, Z. Nałkowska, M. Choromański). Povojni razvoj romana v domovini in v emigraciji, moderni poljski roman in njegove zgradbene inovacije. Vprašanje mejnih primerov modernizma in uveljavljanje postmodernističnih postopkov zadnjih dvajsetih let 20. stol. Motivne, tematske in kompozicijske razsežnosti sodobnega romana .

Medjezikovno posredovanje in kultura 1: poljski jezik (4 ECTS)

Predmet nadgrajuje na prvi stopnji razvita znanja, razumevanje, pisno in ustno rabo jezika.

Dve učni uri v tem semestru sta namenjeni razvijanju komunikacijskih spretnosti, predvsem branju in poslušanju besedil. Temeljita na analiziranju besedil, spoznavanju frazeologije, značilnih besednih zvez ipd. Poudarek je na razvijanju sposobnosti raznovrstnega ustnega in pisnega izražanja. Vzorčna besedila se nanašajo na vprašanja poljske družbe, politike, kulture, umetnosti in književnosti. Hkrati se nadgrajuje in utrjuje znanje s področja slovnice. Lektor uporablja besedila iz raznih virov in pripravlja tudi individualno gradivo.

Dve učni uri sta namenjeni izboljševanju sposobnosti medjezikovnega posredovanja. V okviru seminarskih vaj študentje analizirajo s stališča jezikovne zvrstnosti različna besedila ali posnetke (poudarek je na besedilih praktično sporazumevalne zvrsti) in se učijo uporabljati ustrezna jezikovna sredstva pri prevodu v ciljni jezik. Predvideno je tako pisno prevajanje ob uporabi pripomočkov (slovnice, slovarji, elektronski viri), kot tudi ustno konsekutivno tolmačenje lažjih besedil.

Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja (3 ECTS)

Pregled v češki, poljski in slovaški jezikoslovni tradiciji najbolj uveljavljenih pristopov oziroma teorij: seznanjanje z ustrežno terminologijo, temeljnimi idejami in teoretičnimi deli. Pregled netemeljnih (npr. semantika, leksikografija, onomastika, etimologija idr.) in interdisciplinarnih (npr. psiholingvistika, sociolingvistika, teorija dvojezičnosti/bilingvizma idr.) jezikoslovnih ved in njihovo uveljavljanje v češki, poljski in slovaški tradiciji. Informativno seznanjenje z najpomembnejšimi priročniki in dosežki teh ved na posameznih jezikovnih področjih. Praktično seznanjenje z izbranimi znanstvenimi študijami in projekti ter njihovimi rezultati.

Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih (3 ECTS)

Vodilni literarni modeli v češki, slovaški in poljski ustvarjalnosti s poudarkom na besedilih nacionalnega literarnega kanona, njihove razvojne stopnje, smeri in specifikke. Izbrani modeli so prikazani v povezavi s specifikami literarnozgodovinskega procesa v posameznih narodnih književnostih. Posebnosti srednjeevropskih literarnih diskurzov modernizma kot opozicije do sočasnih evropskih modifikacij poetike in domače tradicije.

Medjezikovno posredovanje in kultura 2: poljski jezik (3 ECTS)

Predmet nadgrajuje na prvi stopnji razvita znanja, razumevanje, pisno in ustno rabo jezika.

Dve uri sta namenjeni spoznavanju besedil publicistične in administrativne zvrsti. Študentje berejo in analizirajo različna administrativna in publicistična besedila (poročilo, članek, recenzija, intervju, polemika, reklama ipd.) in ustvarjajo uporabna besedila administrativne strokovne zvrsti (npr. življenjepis, motivacijsko pismo, uradno pismo, prošnja, pritožba), seznanijo se tudi s posebnostmi poslovnega jezika in formalne zgradbe določene vrste besedil (ponudba, naročilo, pogodba ipd.). V govornih nastopih vadijo praktično izvedbo govorjenih besedil. Branje, poslušanje, analiziranje in pisanje besedil je komunikacijsko usmerjeno. Poudarek je na slovnični pravilnosti. Lektor uporablja besedila iz raznih virov in pripravlja individualno gradivo.

Dve uri sta namenjeni prevajanju publicističnih in zahtevnejših administrativnih besedil s ciljem usvojiti jezikovne in formalne prvine, tipične za ta besedila v poljščini, ter obvladati pravilno izbiro ustreznic v ciljnem jeziku. Predvideno je prevajanje v obe smeri – tako pisno kot tudi konsekutivno ustno. Del gradiva za pisni prevod tvorijo besedila umetnostne zvrsti, pri čemer je poudarek na jezikovni plati besedil, študent svoje teoretično znanje funkcijske zvrsti umetnostnih besedil in stratifikacije jezika aplicira na konkretna analizirana besedila. S tem se pripravlja na nadaljnjo strokovno delo z literarnimi besedili (magistrska naloga, prevod).

Uporabna slovenščina (3 ECTS)

Na osnovi različnih besedilnih vrst študentje podrobneje analizirajo slovenski jezikovni sistem (fonetika, morfologija, leksikologija, sintaksa in pravorečje ter pravopis) in kritično vrednotijo različne jezikovne značilnosti v različnih zahodnoslovanskih jezikih. Študentje se usposobijo za kakovostno pisno in govorno izražanje (uporaba različnih elektronskih orodij – od slovarjev, e-pravopisa do korpusa in fonetično-analitičnih avdio-videoprogramov) v najzahtevnejših knjižnih besedilih (tudi znanstvenih), pri tem pa ta besedila znajo primerjati z drugimi besedilnimi vrstami. Študentje spoznavajo razlike in podobnosti s primerjanjem istih besedilnih vrst v različnih zahodnoslovanskih jezikih in slovenščini, primerjajo prevode enakih besedil v študirajočih slovanskih jezikih (npr. različna evropska uradovna besedila v slovenščini in slovaščini) in izvedejo kontrastivno analizo prevodov različnih književnih in drugih besedilnih vrst. Študentje svoje znanje zahodnoslovanskih jezikov (slovaščine, češčine, poljščine) uporabijo pri tvorjenju slovenskih besedil (povzemanje, prevajanje, tolmačenje, pisanje seminarjev) in s pomočjo mentorja pripravijo samostojen seminarski nastop ter seminarsko nalogo.

Strokovni izbirni predmet programa 1 ali Zunanji izbirni predmet

Arealni vidiki slovanskih jezikov (3 ECTS)

Pregled in sistematizacija glasoslovnih, oblikoslovnih, naglasnih, besedotvornih in leksičnih karakteristik slovanskih jezikov v luči arealne lingvistike in s posebnim poudarkom na začetnih lingvogenetskih podlagah slovanskih jezikov.

Cerkvena slovanščina – vzhodnoslovanska redakcija (3 ECTS)

Teoretični del: Razdelitev in opis redakcij cerkvene slovanščine ter zgodovinske danosti njihovega nastanka. Spoznavanje osnovnih glasoslovnih in oblikoslovnih zakonitosti vzhodnoslovanske redakcije cerkvene slovanščine. Južnoslovanski jezikovni vplivi. Vpliv vzhodnoslovanske redakcije na hrvaško in srbsko redakcijo. Razvoj in pravopisne zakonitosti cirilice na vzhodnoslovanskem področju.

Praktični del: Primerjava in analiza posameznih besedil s posebnim poudarkom na nadaljnem razvoju v sodobno ruščino (in ukrajinsščino).

Cerkvena slovanščina – južnoslovanske redakcije (3 ECTS)

Teoretični del: Razdelitev in opis redakcij cerkvene slovanščine. Zgodovinske danosti nastanka redakcij. Fonetične in morfološke značilnosti južnoslovanskih redakcij cerkvene slovanščine. Češka-moravska redakcija cerkvene slovanščine in njene značilnosti. Vpliv hrvaške redakcije na ponovno obuditev češke redakcije v 14. stol.

Praktični del: Zakovitosti slovanskih črkopisov na južnoslovanskem področju v okviru posameznih redakcij. Vpliv vzhodnoslovanske pravopisne norme na hrvaško redakcijo. Primerjava in analiza posameznih besedil s posebnim poudarkom na nadaljnem razvoju v sodobne južnoslovanske jezike.

Literatura in mediji (3 ECTS)

Predstavitev in analiza različnih oblik povezovanja literature z drugimi mediji:

- literarno besedilo in film;
- literarno besedilo in radio, TV;
- literarno besedilo in gledališče;
- literarno besedilo in glasba;
- literarno besedilo in likovna umetnost;
- literarno besedilo in internet.

Študentje ob konkretnih zgledih opazujejo, kako literarno besedilo funkcionira v drugih medijih z ozirom na različne literarne vloge in opazujejo, kako se pri tem spreminjajo besedila. Prikazani bodo tudi primeri vplivanja drugih medijev na pisanje literarnih besedil. Predmet se temeljiteje posveča analizi postopkov ekranizacije, primerjavam narativne strukture romanesknih, filmskih in televizijskih žanrov; razmerju med besednimi in likovnimi sporočili (strip, slikanica, konkretna poezija, reklamno sporočilo ...). Uporabljeni bodo različni konkretni zgledi in metodološki prijemi. Vsebinsko težišče predmeta bo vsako leto osredotočeno na enega od medijev in bo tako delno variiralo.

Ekolingvistika in slovenski medijski prostor (3 ECTS)

Dopolnitev znanj iz slovenskega jezikovnega sistema – od fonetike, morfologije, leksikologije, sintakse do pravorečnega in pravopisnega znanja – s poudarkom na kontrastivni analizi med s stališča slovanskih jezikov. Študentje se usposobijo za pridobivanje, klasificiranje in analizo relevantnih besedil v sodobnem jeziku. Kontrastivna analiza slovenskega jezika in drugih slovanskih jezikov glede na sodobni položaj knjižnega jezika in narečij (poudarek na realizaciji v medijskem prostoru – govorni in tudi pisni mediji). Študentje primerjajo sodobno situacijo s položajem jezikov (in njihovih govorcev) v zgodovini – poskušajo tudi predvideti posledice določenih dejanj in spremenjenih okoliščin za razvoj jezika. S pomočjo raznozvrstnih realnih besedil študentje uporabijo svoje znanje (zahodno)slovanskih jezikov pri tvorjenju slovenskih besedil (povzemanje, prevajanje, tolmačenje) in besedil študirajočega slovanskega jezika (ob poznavanju svetovne zgodovine in najvplivnejšega svetovnega jezika – angleščine). Usposobijo se tudi za kakovostno pisno in govorno izražanje v slovenščini (uporaba elektronskih orodij, znanje norme knjižnega jezika in poznavanje besedilnih žanrov). Priprava seminarja in izročkov v vsaj enem tujem jeziku (po dogovoru).

Sodobna makedonska književnost (3 ECTS)

Pri predavanjih in seminarju bodo obravnavana nekatera od navedenih poglavij iz sodobne makedonske književnosti:

Makedonski pesniški diskurz od K. Racina do postmoderne generacije: ekspresionistični impulzi v sodobni makedonski poeziji (K. Racin – interpretacija in stilsko analiza izbranih besedil); simbolistični impulzi v sodobni makedonski poeziji (B. Koneski, A. Šopov, G. Todorovski, M. Matevski, R. Pavlovski, B. G'uzel, M. Rendžov); nadrealistični impulzi v sodobni makedonski poeziji (V. Uroševik', P. M. Andreevski, J. Koteski, M. Matevski, S. Janevski).

Makedonska drama: modernizem sodobne makedonske drame (K. Čašule, T. Arsovski, G.

Stefanovski, J. Plevneš); postmoderna drama, najnovejše tendence v sodobni makedonski drami (G. Stefanovski, Dejan Dukovski).

Makedonska fantastična kratka proza (S. Janevski, V. Uroševik', M. Madžunkov, Ž. Čingo, P. M. Andreevski, D. Duracovski, Z. Kovačevski, V. Andonovski, A. Prokopiev);

razvoj makedonskega romana (S. Janevski, S. Popov, T. Georgievski, Ž. Čingo, P. M. Andreevski, V. Andonovski, D. Duracovski).

Seminarske analize.

Primerjalna skladnja slovanskih jezikov (3 ECTS)

Osnovne razvojne značilnosti oblikoskladnje, besednozvezne in stavčne skladnje slovanskih jezikov. Zgodovinsko-primerjalna umestitev slovenskih skladijskih pojavov v okviru slovanskega skladijskega razvoja. Osnovni pojmi in problemi zgodovinske skladnje. Ponazoritev skladijskih sprememb (leksikalizacija, gramatikalizacija itn.) na slovanskem gradivu

Teorija literarnega diskurza (3 ECTS)

Predmet razlaga literaturo kot poseben tip diskurza in kot družbeno polje, sistem. Razvoj in smeri sodobne literarne teorije. Literarni tekst, literarnost, struktura teksta, diskurz. Tekst, resničnost, fikcija, možni svetovi. Tematika in tematologija. Genologija: žanrsko klasificiranje; nastanek, obstoj in razvoj literarnih vrst, zvrsti oziroma žanrov; žanri in literarni sistem. Jezik, stil in identiteta literarnega teksta; stilistika diskurza. Medbesedilnost: literarni tekst v družbeno-zgodovinskem in literarno-umetniškem kontekstu; literatura kot kulturni spomin. Razvojni procesi, literarni kanon; sodobno literarno zgodovinopisje, problemi periodizacije; nacionalna literatura, medliterarne skupnosti, centrizmi, svetovni literarni sistem. – Teme predavanj se v tem vsebinskem okviru vsako leto menjajo.

Osnove gornje in dolnje lužiške srbščine (3 ECTS)

I. Gornja in dolnja lužiška srbščina v okviru (zahodno)slovanskih jezikov. Zemljepisna razširjenost lužiške srbščine v preteklosti in sedanosti. Narečna delitev in oblikovanje knjižnih jezikov in njihovih različic. Lužikosrbsko-nemški jezikovni stik. Sociolingvistični položaj lužiščine.

II. Obravnava po jezikovnih ravninah v medsebojni kontrastivni in zgodovinskoprimerjalni perspektivi (v primerjavi predvsem z (zahodno)slovanskimi jeziki): 2.1 glasoslovje (odrazi praslovanskega glasovnega sestava v lužiški srbščini; razlike med gornjo in doljno lužiško srbščino v glasovju), 2.2 oblikoslovje (sklanjatev in spregatev; posebna pozornost na lužikosrbske oblikovne posebnosti: dvojina, posesiv, imperfekt in aorist), 2.4 besedotvorje in besedoslovje (vpliv jezikovnega stika na ohranjanje poimenovalne zmožnosti, kalkiranje kot osnovni način dopolnjevanja slovarja); 2.5 skladnja (posebnosti v razmerju do sosednjih slovanskih jezikov, kalkiranje iz nemščine).

Češka in slovaška starejša književnost (3 ECTS)

Obdobje pred začetkom slovaške književnosti: Književnost Velike Moravske in delovanje Cirila in Metoda.

Srednjeveška književnost (od 10. stol. – 1500): Zgodovinski okvir, historična poetika, Verska pogojenost literarne ustvarjalnosti. Oblike posvetne slovstvene ustvarjalnosti, temeljna besedila. Vpliv husitstva na narodno uzaveščanje pri Slovaki. Kultura za vladavine Karla IV. na Češkem in Matije Korvina na Ogrskem. Razvoj šolstva in ustanavljanje prvih srednjeevropskih univerz.

Humanizem in renesansa (1500 – 1640): Zgodovinski okvir in odmevi evropskega humanizma v češkem in slovaškem kulturnem prostoru. Književna ustvarjalnost. Razmerje med latinščino in domačima jezikoma (češčini in slovaščino) v književnosti. Pomembni pisci in njihova dela.

Spori med češkimi državnimi stanovi in Habsburžani, bitka na Beli gori, posledice poraza, razvoj češkega baroka v izgnanstvu (J. A. Komenský)

Barok (1640 – 1780): Protireformacijska dejavnost in ustvarjalnost trnavskega univerzitetnega (katoliškega) središča in ustvarjalnost bratislavskega evangeličanskega liceja. Diferenciacija literarne ustvarjalnosti (polljudska in ljudska ustvarjalnost), slovaška baročna nabožna književnost in nastanek baročnega slavizma. Zgodovinska poetika obdobja.

Češki latinski barok, razvoj zgodovinopisja (B. Balbin), germanizacija. Drugi pisci in njihova dela.

Razvoj jezuitskega šolstva. Pomembni češki in slovaški polihistorji.

Interpretacija literarnih besedil: slovaška proza 20. stoletja (3 ECTS)

Predavanja orišejo nekatere ključne točke slovaške književnosti skozi 20. stoletje v povezavi s prelomnimi družbenimi in zgodovinskimi premiki (prelom stoletja, obdobje med obema vojnama, 1945-1948, obdobje 60. let, po letu 1989). Izpostavljene bodo izstopajoče avtorske poetike posameznih desetletih v primerjavi s sorodnimi in bližnjimi literaturami (češka) in svetovno književnostjo, ki so jo posredovali sodobniki.

Del predavanj bo namenjen tudi literarni kritiki in publicistiki, s posebnim poudarkom v letih preloma (po letu 1918, po letu 1948, po letu 1956, 1969, po letu 1989)

Razvoj češkega jezika v teoriji in praksi (3 ECTS)

Glasoslovna opredelitev češčine v predliterarnem obdobju, glasoslovni sistem češčine, glavne premene in vplivi na jezik, viri podatkov o stanju češčine tega obdobja, razmerje med češčino in drugimi zahodnoslovanskimi jeziki v tem obdobju. Ključne spremembe glasoslovnega in oblikoslovnega sistema češčine v 13. in 14. stoletju, pisava, pravopis, viri podatkov o stanju jezika tega obdobja. Dokončanje oblikovanja glasoslovnega sistema do 18. stoletja in slovničnega do konca 19. stoletja. Podrobna ocena zgodovinskih prvin, vnesenih v češki knjižni jezik 19. stoletja.

Stilistika slovaškega jezika (3 ECTS)

Jezik in zvrstnost, jezikoslovje in stilistika. Osnovne slovaške stilistične koncepcije. Paradigmatika stilemov. Globinske stilistične strukture: Opis, pripovedovanje, razlaga, informacija. Koherenca in kohezija. Površinske stilistične strukture. Stilni sloj, stilna norma, jezikovni stili. Pogovorni, strokovni, publicistični, administrativni, retorični in umetniški stil.

Specialna področja prevajanja: Prevajalske tehnologije (3 ECTS)

1. Prevajalske tehnologije - pregled
2. Programi s pomnilnikom prevodov
3. Datotečni formati in zapisi: XLIFF, TBX, TMX
4. SDL Trados Studio:
  - a) prevajanje enostavnega projekta
  - b) prevajanje z obstoječim pomnilnikom prevodov
  - c) prevajanje dokumentov PDF
  - d) upravljanje pomnilnikov prevodov
  - e) vodenje prevajalskih projektov
  - f) terminološko delo z MultiTermom
5. Orodja za zagotavljanje kakovosti (QA)
6. Lokalizacijska orodja
7. Jezikovne tehnologije in prevajanje
8. Strojno prevajanje
9. Pridobitev certifikata SDL Trados

Specialna področja prevajanja: Terminologija (3 ECTS)

Uvod v terminološko vedo. Razmerje termin – leksem; termin – pojem. Zgodovina terminološke vede. Pojemovni sistemi, razmerja med pojmi, pisanje definicij. Terminotvorje, prevzemanje, terminologizacija. Terminografija. Tipi terminografskih del. Računalniško podprta terminografija, korpusne metode, orodja za upravljanje terminoloških baz. Terminološki standardi, podatkovni formati, XML in TBX. Terminološka analiza specializiranega besedila s prevajalskega vidika.

Specialna področja prevajanja: Podnaslavljanje (3 ECTS)

Namen predmeta je predstaviti značilnosti podnaslovnega prevajanja in študentom dati teoretično osnovo za delo pri seminarskih vajah iz podnaslovnega prevajanja.

Obravnavane teme: kratek pregled zgodovine podnaslovnega prevajanja; zunanji dejavniki, ki

omejujejo podnaslovno prevajanje: usklajenost besedila s sliko, bralne zmožnosti gledalcev; pojem povprečnega gledalca; podnaslovni prevod kot del polisemiotičnega besedila; oblikovanje podnapisov; načela zgoščevanja besedila v podnapisih; posebnosti jezika v podnapisih kot vmesne zvrsti med pisanim in govorjenim; podnaslavljanje različnih vrst televizijskih oddaj in filmov; podnaslavljanje, sinhronizacija in brani komentar; podnaslavljanje za slušno prizadete.

Specialna področja prevajanja: Pravno prevajanje (3 ECTS)

Vsebina bo osredotočena na:

a) Posebnosti pri prevajanju pravnih besedil:

- Pravni jezik in njegove specifike;
- Razlike med pravnimi sistemi;
- Ekvivalenca pri prevajanju pravnih besedil;
- Tipi pravnih besedil (normativni, pojasnjevalni, argumentativni, informativni);
- Pomen funkcije pri prevajanju pravnih besedil;
- Različne strategije pri prevajanju pravnih besedil.

b) temeljne pojme pravoznanstva

Primerjalno pravo pri prevajanju pravnih besedil; Uvod v pravoznanstvo: opredelitev temeljnih pojmov, npr. pravo in država, pravno pravilo, pravni viri; pravni akti, pravno razmerje, pravne panoge, pravne družine, pravni sistemi. Temeljne značilnosti in načela ustave Republike Slovenije; državna ureditev Republike Slovenije. Poglavitne značilnosti nekaterih tujih pravnih sistemov.

Specialna področja prevajanja: Prevajanje umetnostnih besedil (3 ECTS)

Predmet uvede problematiko določevanja literarnega prevoda in literature same. Študentke in študentje se seznanijo s pojmi, kot so medbesedilnost, literatura in literarna stilistika. Prek primerov in prevajalske problematike ugotavljajo pomen zvoka in lika v besedilu, ritma in metra. Seznanijo se z osnovnimi metričnimi sistemi, aliteracijo, asonanco, rimo, s posebno izbiro izrazov (narečje, sleng, žargon, arhaizmi, neologizmi), s tropi, z razširjenimi figurami. Spoznajo različne tipe pripovedovalcev in perspektiv, književne zvrsti in vrste. Na koncu se uvedejo še v specifične probleme prevajanja poezije, proze in dramskih besedil.

Poklicni vidiki prevajanja (3 ECTS)

Spoznavanje družbene vloge prevajalca in prevodne dejavnosti ter vloge prevajalca glede na različna prevajalska okolja. Vedenja o načinih izražanja ciljev in zahtev do naročnikov in prejemnikov prevodov, oblikovanju prevajalske ponudbe na prevajalskem trgu z zavedanjem spoštovanja parametrov, ki vplivajo na zagotavljanje adekvatnih prevodov.

Študenti spoznajo tudi značilnosti vodenja prevajalskih projektov in se seznanijo z osnovami tovrstnih znanj in orodij. Vodja projektov mora biti usposobljen za časovno, finančno, kadrovsko, tehnično in upravno načrtovanje projektov, učinkovito upravljanje jezikovnih virov (pomnilnikov prevodov, terminoloških baz), komunikacijo z naročnikom in izvajalci projekta, pri prevajalskih projektih pa vodja navadno upravlja in/ali izvaja tudi faze revizije, verifikacije in nadzora kakovosti. Predstavljena so najpomembnejša orodja za vodenje prevajalskih projektov (SDL Trados Synergy, MS Project), načrtovana pa so tudi gostovanja prevajalcev iz prakse.

2. letnik

Stilistika poljskega jezika v teoriji in praksi (4 ECTS)

Različni pristopi k obravnavanju besedilnega sloga ter različna pojmovanja stila. Funkcionalna stilistika. Pragmatična stilistika. Stilistična sredstva dodajanja (npr. ponavljanja) in izpuščanja (npr. elipsa). Stilistične figure (tropi: metafore, personifikacija, sinestezija, sinekdoha in metonimija, perifraza, parafraza, parabola...). Fonostilistična sredstva (rima, ritem, glasovno barvanje in glasovna simbolika).

Poljska dramatika (4 ECTS)

Zvrstna opredelitev dramske ustvarjalnosti in njene vloge v razvoju nacionalne literature. Opredelitev razmerja med gledališčem kot kulturno ustanovo in družbeno stvarnostjo. Pregled razvojnih faz poljske dramatike v povezanosti s specifikami poljskega literarnozgodovinskega procesa, njena vloga v iskanju novega umetniškega izraza od razsvetljenstva in romantike naprej. Adaptacija zahodnoevropskih tokov in prenova gledališča v obdobju mlade Poljske (S. Wyspiański) in medvojnih avantgardnih tokov (S. I. Witkiewicz). Različica modernističnih iskanj pri W. Gombrowiczu, groteska in absurd v povojni dramatik (S. Mrożek, T. Różewicz, T. Kantor). Povojni razvoj dramatike v domovini in v emigraciji, moderna poljska dramatika in njene tematsko-idejne inovacije.

Medjezikovno posredovanje in kultura 3: poljski jezik (4 ECTS)

Predmet nadgrajuje na prvi stopnji razvita znanja, razumevanje, pisno in ustno rabo jezika.

Dve učni uri sta namenjeni delu z daljšimi in zapletenimi znanstvenimi in strokovnimi besedili z raznih področij; študentje izpopolnjujejo sposobnost branja in razumevanja, govorjenja, poslušanja in ustvarjanja lastnih strokovnih besedil s posebnim poudarkom na uporabi frazeologije. Študentje spoznavajo zgradbo in načine tvorjenja besedil strokovne in znanstvene funkcijske zvrsti. Spoznavajo različne slogovne postopke pri tvorbi besedil in pri ustnem nastopanju (vezane na strokovno oziroma znanstveno funkcijsko zvrst, kot so argumentacija, dokazovanje, prepričevanje, polemika ipd.), učijo se samostojno pisati različna strokovna in znanstvena besedila (strokovni članek, povzetek, referat, esej ipd.)

V daljših govornih nastopih v obliki strokovnega referata, tematsko povezanega s študiranim jezikom, književnostjo in kulturo, študentje vadijo uporabo pridobljenega znanja: jasno in natančno opisati zahtevne vsebine, pri tem smiselno povezati tematske točke; natančno izražati svoje misli in poglede ter o njih diskutirati, jih utemeljiti z argumenti

Dve uri sta namenjeni prevajanju zahtevnejših strokovnih in znanstvenih besedil ter specifično problematiko tega področja. Ob prevajanju zahtevnejših umetnostnih besedil se študentje v praksi seznanijo z različnimi prevajalskimi strategijami, s transformacijami v postopku prevajanja, problemom neprevedljivosti v teoriji in prevajalski praksi, z vprašanjem interkulturnih značilnosti v prevodu ipd.

Strokovni izbirni predmet programa 2: magistrski seminar

Magistrski seminar iz jezika (3 ECTS)

Nosilec predmeta na začetku študijskega leta predstavi izhodiščne seminarske teme, osvetli možne metodološke pristope, določi termine in obvezno literaturo za vse udeležence. Študentje/študentke izberejo posamezne teme in jih pripravijo v obliki seminarskih nalog.

Seminarske teme se lahko povezujejo s snovjo, ki je bila obravnavana v prejšnjih letnikih, pri čemer je poudarek na kontrastivnih poljsko-slovenskih temah, prevajanju, stilistiki, frazeologiji, lahko pa obravnavajo tudi novejšje pristope v jezikoslovju (sociolingvistika, pragmatika, kognitivizem itd.).

Magistrski seminar iz književnosti (3 ECTS)

V izbirnem diplomskem seminarju nosilec seminarja predstavi razvojne faze poljske literarne vede in njenih metodoloških pristopov, osvetli njeno razmerje do sočasnih metod v splošnem kontekstu literarnovednih pristopov. Predstavi teme seminarskega dela v tekočem letu, vezanega na izbrana metodološka izhodišča in literarne pojave. Študentje oz. študentke na tej osnovi izberejo en seminar, v nadaljnjih urah bodo predstavljali metodološko izhodišče, izbrano bibliografijo, v nadaljevanju pa seminarsko ali diplomsko delo. Posamezne faze dela predstavljajo študentovo opravljanje seminarskih obveznosti, predvidenih za posamezen semester. Večina kontaktnih ur je namenjena predstavitvi seminarskih del študentov/študentk in diskusiji po predstavitvi v seminarju.

FILOZOFSKA FAKULTETA

Naslov:

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani
Aškerčeva 2
SI-1000 Ljubljana
telefon: +386 1 241 10 00
faks: +386 1 425 93 37
spletna stran: <http://www.ff.uni-lj.si>

Naslov Enote za zahodno slavistiko:

Tobačna cesta 5
SI-1000 Ljubljana
Tajništvo: +386 1 244 20 50
Faks: +386 1 244 20 51

Filozofska fakulteta

Stiki:

Referat za dodiplomski študij (pritličje, soba 35)

telefon: +386 1 241 10 40, +386 1 425 70 28
uradne ure: vsak dan od 11. do 13. ure
e-naslov: studentski.referat@ff.uni-lj.si

Referat za magistrski študij (pritličje, soba 1):

telefon: +386 1 241 10 43, +386 1 241 10 35, +386 1 241 10 42
uradne ure: vsak dan od 11. do 13. ure
e-naslov: magistrski.studij@ff.uni-lj.si

Referat za doktorski študij (pritličje, soba 16):

telefon: +386 1 241 10 50, +386 1 241 10 51
uradne ure: vsak dan od 11. do 13. ure
e-naslov: doktorski.studij@ff.uni-lj.si

Mednarodna pisarna (pritličje, soba 10)

telefon: +386 1 241 13 56
faks: +386 1 425 73 49
uradne ure: vsak dan od 11. do 13. ure
e-naslov: anja.golec@ff.uni-lj.si